

Bijlage bij GBT-nota preventief ruimen 24 aug 2020

Feitelijke achtergrondinformatie ten behoeve van het OMT-Z augustus 2020

19 augustus 2020

Inleiding

Op dit moment zijn er 36 nertsbedrijven besmet met SARS-CoV-2. De NVWA en met name de sector hebben veel werk met het doden van nertsen op die bedrijven, zeker als er in korte tijd meerdere besmettingen worden vastgesteld. De pups zijn inmiddels dermate gegroeid dat eerder gesproken moet worden van jong volwassen dieren. Dit maakt dat de ruimingswerkzaamheden een stuk intensiever zijn geworden. De huidige ruimingsmethode is de methode die houders hanteren bij het doden van nertsen ten behoeve van het pelzen.

Wanneer zou worden overgegaan tot preventief ruimen van bedrijven in een bepaalde regio of in heel Nederland dan zal dit veel tijd in beslag nemen, omdat opschalen van de ruimingscapaciteit maar zeer beperkt mogelijk is.

Capaciteit van de NVWA bij opschaling van ruiming nertsbedrijven

De NVWA kan met hulp van de houder en sectormedewerkers één bedrijf per dag ruimen (32.000 dieren), maar bij grote bedrijven duurt dat twee of drie dagen. Dat betekent maximaal vijf per week en vermoedelijk minder. Als de sectormedewerkers niet meewerken, wat mogelijk gebeurt bij preventief ruimen, duurt het ruimen langer en loopt de capaciteit terug.

Hieronder staan twee scenario's.

Scenario 1 Preventief ruimen alle bedrijven in Nederland

Het gaat dan om ca. 95 bedrijven (19.8.20). In de besmette regio liggen nog ca. 45 bedrijven met daarop 300.000 teven en 5 keer zoveel pups. Ruiming van al deze 45 bedrijven kost ongeveer 80 werkdagen. In de rest van Nederland liggen 50 bedrijven, met over het algemeen een kleinere bedrijfsomvang dan in de besmette regio. De ruiming van deze 50 bedrijven zal ca 75 dagen in beslag nemen. In totaal gaat het dan om 155 werkdagen (> 7 maanden).

Het is wenselijk om per regio te ruimen met de houders en diervverzorgers uit de betreffende regio, te beginnen met de regio waar de besmettingen zijn vastgesteld. De NVWA kan per regio per dag aan de slag op één bedrijf.

Beperkende factoren zijn in deze: voor medewerkers, intern en extern, is het leeghalen van de bedrijven bewerkelijk, en een uitzichtloze activiteit voor met name personeel van de NVWA (50 dagen achtereen). Ondanks het feit dat het relatief rustig gaat, heeft het een enorme impact op de medewerkers. Overwogen moet worden om te gaan werken in teams die elkaar om de dag of twee dagen afwisselen.

Scenario 2 Preventief ruimen besmette regio

Ca. 45 bedrijven te ruimen, ca. 300.000 teven, op peildatum 19 augustus zou dat ongeveer 80 werkdagen in beslag nemen om te ruimen.

De NVWA kan op dagniveau minimaal met 2 teams aan de slag. Ook hier moet rekening gehouden worden met het werken met regio-gebonden nertsenhouders en diervverzorgers. Beperkende factoren in deze zijn dezelfde als bij scenario 1.

Verkenning van alternatieve ruimingsmethoden en sedatie voorafgaand het doden

De huidige dodingsmethode, een gasbox voor driekwart met nertsen vullen en de dieren daarin doden door middel van gas, is arbeidsintensief, duurt lang en is voor medewerkers geestelijk belastend. Als de NVWA moet opschalen dan zou het wenselijk zijn om dit proces efficiënter te laten verlopen of te zoeken naar alternatieve methoden om de dieren te doden. Het is immers niet de bedoeling/niet wenselijk dat er maanden over het preventief ruimen wordt gedaan, noch vanuit volksgezondheidsperspectief noch vanwege politieke overwegingen, noch voor de nertsenhouders. Daarbij komt dat in beide bovenstaande scenario's de ruiming ook nog plaatsvinden in november, de maand waarin de nertsen zouden worden gepelsd. De WUR is gevraagd te kijken of er alternatieve methoden zijn om de capaciteit te vergroten. Hieronder is een samenvatting gegeven van de bevindingen.

Achtergrond

- De nertsen van besmette Covid-19 bedrijven worden geruimd met boxen die worden gevuld met koolmonoxide. Eén ruiming duurt, afhankelijk van de omvang, 1 tot 3 dagen.
- Er is gezocht naar alternatieve ruimingsmethoden die minder tijdrovend en arbeidsintensief zijn. Ook is gekeken of sedatie voorafgaand aan het doden het ruimingsproces kan bespoedigen. Dit is op 21 juli met de Welzijnscommissie, NVWA en LNV besproken.

Alternatieve ruimingsmethoden

- In een uitvraag aan het buitenland (o.a. Canada en Denemarken) is geen alternatieve ruimingsmethode naar voren gekomen.
- Stalvergassing met CO₂, zoals dit met pluimvee gebeurt, is geen optie gebleken. Uit een pilot op 18 augustus op kleine schaal bleek dat een deel van de nertsen dit overleeft.
- Doden met schuim is geen reëel alternatief. Het schuim kan de nertsenkooien niet goed in (bron: 5.1.2e onderzoeker bij WUR, en 5.1.2e leverancier ruimingsapparatuur).

Sedatie voorafgaand aan het doden

- Aan sedatie van dieren kleven teveel nadelen om dit als optie te overwegen (agitatie, vertraagde ademhaling met als gevolg langer bij bewustzijn, geen sedatiemiddelen voor nertsen op de markt, hoe toe te dienen etc.).
- De Welzijnscommissie, alsmede dierenartsen uit het buitenland bevestigen dit beeld.

De vraag over alternatieve ruimingsmethoden en sedatie is ook voorgelegd aan de WUR via een Kennisdeskvraag 5.1.2e Eind augustus komt hier een verslag van dat bovenstaand onderschrijft.

Conclusie: de huidige toegepaste ruimingsmethode is de beste en enige optie. Sedatie voorafgaand aan het doden is geen optie.